

Риёзус солиҳийн шарҳи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 1460-ҳадис

1460 - وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا أُتَبِّحُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ، وَأَكْرَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ، وَأَرْفَعَهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ، وَخَيْرَ لَكُمْ مِنْ إِتِّفَاقِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ، وَخَيْرَ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا أَعْنَاقَهُمْ؟» قَالُوا: بَلَى، قَالَ: «ذِكْرُ اللَّهِ تَعَالَى» رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ، قَالَ الْحَاكِمُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ: إِسْنَادُهُ صَحِيحٌ [ت 3377، ك 1/496].

1460. Абу Дардо розияллоху анхудан ривоят қилинади:

“Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам:

«Сизларга Роббингиз ҳузуридаги энг яхши, энг пок, даражотларингизни энг юқори қиладиган, сиз учун тилла-кумуш инфоқ қилишдан ҳам яхшироқ ва душманингизга йўлиқиб, сиз уларнинг бўйнига зарба бергандагидан ҳам яхшироқ амалларингизнинг хабарини берайми?» дедилар. Ҳа, эй Аллоҳнинг Расули! дейишди. «Аллоҳ таолонинг зикри», дедилар».

Имом Термизий ривоят қилдилар. Абу Абдуллоҳ Ҳоким унинг исноди саҳиҳ, дедилар.

Шарҳ: Ҳадиснинг давомида Муоз Ибн Жабал: Аллоҳнинг азобидан Аллоҳнинг зикричалик нажот берадиган бирор нарса йўқ, дедилар».

Ҳадисда зикрнинг аҳамияти чиройли шаклда билдирилмоқда. Зеро инсоннинг энг бебаҳо икки нарсаси бор. Биринчиси моли, иккинчиси эса жонидир. Зикруллоҳни ҳадисда Аллоҳ розилиги учун сарфланган молдан, Аллоҳ розилиги учун фидо қилинган жондан ҳам муҳим эканлиги ва кўпроқ савоб берилиши айтилмоқда. Бу ерда Муоз ибн Жабалнинг бир сўзини эслатиб ўтишимиз керак. Пайғамбаримизнинг бу азиз саҳобаси, инсонни Аллоҳнинг азобидан, зукруллоҳдан ҳам яхшироқ қутқарадиган амал йўқ эканлигини айтмоқда. (Имом Термизий ривояти)

Шофеъий факиҳларидан Иззуддин ибн Абдуссаломнинг фикрида бу ҳадис, бутун ибодатлирнинг савобини, қийинчилиги ёки оғирлигига қараб берилмаслигини баён қилади. Бошқача айтганда Аллоҳ таоло кўп амалга берган савобдан озгина қилинган амалга ҳам бериши мумкин.

Шубҳасиз бундай аҳамиятга эга бўлган зикр, бутун аъзоларнинг боши бўлган қалбнинг иштироки билан қилинган зикрдир. Уйғоқ қалб ва очиқ кўнгилдан қилинган зикр, дунё билан алоқани узиш орқали бўлади. Бу эса жуда қийин. Зикруллоҳни шундай ҳолда қилган, Аллоҳни кўриб тургандек, унинг ҳузурида эканлигимизни ҳис қилишдир. Тил билан зикр қилиб, қалб билан ҳис қилган инсон даражаси, фаришталардек ҳатто улардан ҳам юқори даражага кўтарилади. Зеро бундай инсоннинг на бир ёмонлик ва на фойдасиз нарсаларни ўйлаши мумкин эмас.

Манба: hadis.islom.uz

